

KVĚTNOVÉ PONDĚLNÍ HOMILIE NA MARIÁNSKÉ TÉMA S DONEM BOSKEM

4. KVĚTNA – SEN O BUDOUCNOSTI

Don Bosco vypráví: „V devíti letech jsem měl sen, který se mi vryl na celý život hluboce do paměti. Zdálo se mi, že jsem před naším domem na velmi prostranném dvoře, kde se bavilo mnoho chlapců. Někteří se smáli, jiní si hráli, mnoho jich klelo. Když jsem zaslechl rouhání, šel jsem mezi ně a pokoušel jsem se je umlčet domlouvami i pěstmi. Najednou se přede mnou objevil nádherně oděný muž. Byl již starší a jeho vzhled byl vznešený. Měl bílý plášť. Jeho tvář jsem nemohl posoudit, protože z ní vyzařoval zvláštní jas. Oslovil mě jménem a řekl mi:

- Tyto své přátele nezískáš bitím, ale vlídností a láskou. Dej se hned do práce a vysvětli jim, jak ošklivý je hřích a jak vzácná je ctnost.
- Celý zmatený a polekaný jsem namítl, že nejsem schopen vysvětlovat těm chlapcům náboženství, protože sám dosud nic neznám. V tom okamžiku se přestali hádat, křičet a klít a obklopili mluvícího.
- Kdo vlastně jste? Vždyť to, co říkáte, je nemožné, namítl jsem.
- Právě proto, že se ti to zdá nemožné, to musíš učinit možným, a to poslušností a vědomostmi.
- Kdo mě bude učit?
- Dám ti učitelku. Povede tě a naučí tě moudrosti. Každá jiná moudrost je zbytečná.
- Ale kdo jste vy?
- Jsem syn té, kterou tě matka naučila zdravit třikrát denně. Zeptej se na mé jméno mé matky. V tu chvíli stála vedle něho vznešená paní v slunečně zářivém plášti. Všimla si, jak jsem zmatený a bezradný. Pokynula mi, abych se k ní přiblížil, a vzala mě za ruku.
- Dívej se, řekla.

V tu chvíli zmizeli všichni hoši a místo nich bylo všude plno koz, psů, koček, medvědů a jiných zvířat. – Zde je tvoje místo, zde musíš pracovat. Buď pokorný, statečný a silný. To, co uvidíš u zvířat, musíš uskutečnit pro moje syny. Naráz se divoká zvířata změnila v přítulné beránky, kteří radostí poskakovali a mečeli kolem onoho **pána s paní**.

4. KVĚTNA – SEN V DEVÍTI LETECH

Don Bosco ve svých pamětech sám vypravuje svůj první sen takto:

Asi v devátém roce jsem měl sen, který mi zůstal po celý život hluboko v paměti. Zdálo se mi, že stojím na široké louce, po níž běhalo veliké množství chlapců. Jedni se smáli, jiní si hráli a ostatní kleli. Když jsem slyšel jejich Boha urážející řeči, skočil jsem mezi ně a chtěl jsem je bitím a káráním okřiknout. V tom okamžiku se mi zjevil ctihodný muž ve vznešeném rouchu. Sněhobílý plášť kryl jeho celou postavu. Jeho tvář se skvěla, že nebylo možné do ní pohlédnout. Zavolal mne jménem a kázal mi postavit se v čelo chlapců, přičemž poznamenal: „Ne bitím, ale vlídností a láskou si musíš získat tyto přátele. Začni je hned poučovat o ošklivosti hříchu a o ceně ctností!“ – Zmaten a zahanben jsem namítal, že jsem chudý a nevědomý chlapec, neschopný mluvit o nábožnosti k těmto chlapcům. – Mezitím chlapci přerušili hádky, přestali křičet a klet a shromáždili se okolo tajemné osoby. Ihned, aniž bych se rozmyslel, co povím, zeptal jsem se ho: „Kdo jste vy, že vyžadujete ode mne nemožnosti?“ – „Právě proto, že se ti zdají nemožnými, musíš se přičinit poslušností a vědou, aby se ony staly možnými.“ – „Kde a jak nabýt potřebných vědomostí?“

„Pošlu ti Učitelku, pod jejímž vedením se můžeš stát moudrým, a bez ní každá moudrost je hloupostí.“

„Kdo jste, že se mnou tak rozmlouváte?“ – „Jsem synem té, ke které tě tvá matka učila třikrát denně se modlit.“ – „Moje matka mi zakázala bavit se s lidmi, které neznám. Povězte mi tedy vaše jméno!“ – „**Na mé jméno se zeptej mé matky!**“ (**Panny Marie**)

V tu chvíli jsem zpozoroval vedle něho vznešenou Paní majestátní tváře, oděnou pláštěm, který se celý skvěl, jakoby každý jeho bod byl třpytící hvězdou. Když zpozorovala mé rozpaky, pokynula, abych se k ní přiblížil. Chytila mne laskavě za ruku a pravila mi: „Podívej se!“ Ohlížím se a vidím, že se všichni chlapci poztráceli. Na jejich místě však stálo množství kozlů, psů, koček, medvědů a jiných zvířat.

„Hled! Toto je pole tvého působení. Bud' pokorný, statečný a silný, a to, co se nyní děje před tvými zraky s těmito zvířaty, ty musíš učinit s mými dětmi!“

Ohlžím se a hle! Místo divoké zvěře vidím krotké beránky, kteří vesele poskakovali kolem, jakoby chtěli oslavovat onoho Muže a Paní. Nato ale, stále ještě ve snu, jsem se rozplakal a prosil Paní, aby mluvila srozumitelně, neboť nechápu, co to má znamenat. Položila mi ruku na hlavu a řekla: „V pravý čas porozumíš všemu!“

Na tato slova mne probudil jakýsi šramot a vše zmizelo. Byl jsem přestrašen a zdálo se mi, že mne bolí ruce od ran, které jsem rozdával, a že mne pálí líce od facek, které jsem dostal od svých darebáků. Onen Muž a Paní a to, co jsem slyšel, tak zaměstnávalo moji mysl, že jsem té noci už nemohl usnout.

Ráno jsem úzkostlivě vypravoval sen nejprve bratrům, kteří se mi vysmáli, a potom matce a babičce. Každý si ho vykládal podle svého. Bratr Josef pravil: „Budeš pastýřem ovcí, koz anebo jiných zvířat.“ – Maminka: „Kdo ví, zda nemáš být knězem!“ – Bratr Antonín: „Snad bude z tebe vůdce loupežníků...“ Ale babička, která mnohem lépe znala teologii, i když neuměla číst a psát, vynesla konečný úsudek: „Na sny není třeba dbát!“

Já jsem smýšlel jako babička, ale přece jsem onen sen nemohl z mysli vyhladit. O všem jsem mlčel a domácí mu nepřipisovali žádné důležitosti. Když jsem se r. 1858 odebral do Říma, abych tam u sv. Otce vyjednával o salesiánské kongregaci, tu on si dal o všem podrobně vypravovat, co mělo i nejmenší zdání nadpřirozeného. Tehdy jsem poprvé vypravoval tento sen, který jsem měl jako devítiletý chlapec. Papež mi rozkázal podrobně jej vypsát a zanechat pro povzbuzení celé kongregace, která byla cílem mé cesty do Říma.

11. KVĚTNA – SEN O DVOU SLOUPECH V MOŘI

Rád bych vám pověděl jeden sen, ale vězte, že ve snách se nemudruje, přece však jej vyložím pro váš duchovní prospěch. Vždyť bych vám pověděl i své hříchy, kdyby vám to prospělo a kdybych se nebál, že mi všichni utečete a že se dům zřítí. Měl jsem jej před několika dny.

Myslete si, že jste na mořském břehu či na osamělém úskalí, že nemáte ani kousek země v dohledu, vyjma kus země pod nohama. Na rozsáhlé vodní planině lze vidět nespočetné množství lodí, uspořádaných k bitvě. Jejich příďe jsou zakončeny ostrým, železným zobanem v podobě kopí, které probodne a zraní vše, co zasáhne. Lodě jsou vyzbrojeny děly, puškami a zbraněmi všeho druhu, hořlavinami a knihami, a postupují proti jediné, obrovské a vysokánské lodi. Pokoušejí se do ní vrazit své zobce, zapálit ji nebo jakkoliv poškodit.

Tuto velebnou loď doprovází spousta lodic, je dokonale vyzbrojená, malé lodice od ní přijímají rozkazy a čile se otáčejí, aby se ubránily nepřátelskému loďstvu. Vítr je nepříznivý a zdá se, že i neklidné moře přeje nepřátelům.

Uprostřed nezměrné mořské pláně tyčí se z vln dva mohutné, vysoké sloupy blízko sebe. Na jednom stojí socha Neposkvrněné, pod jejíž nohama splývá široký nápis „AUXILIUM CHRIATIANORUM – **POMOCNICE KŘEŠŤANŮ**“ a na druhém, mohutnějším a vyšším, je Hostie v přiměřené velikosti a pod ní je jiný nápis: „SALUS CREDITIUM – SPÁSA VĚŘÍCÍCH“.

Hlavním velitelem obrovské lodi je římský papež. Vida úpornou zuřivost a nebezpečné postavení svých věrných, svolává k sobě velitele podřízených lodí na poradu a k vypracování plánu. Všichni velitelé se shromažďují okolo papeže. Konají poradu, ale když se vichry rozběsnily a moře se zuřivě pěnílo, byli posláni, aby veleli svým lodím. Když pak nastal klid, dal papež znovu svolat své důstojníky (lodivody) a mezi tím velitelská loď pokračovala v plavbě.

Však tu se vrátila děsivá bouře. Papež stál u kormidla a všemožně se vynasnažoval, aby uvedl loď mezi ony dva sloupy, z nichž kolkolem splývaly kotvy a velké háky, připoutané řetězy.

Nepřátelské loďstvo se žene útokem a všemožně se snaží, aby loď zajalo a potopilo. Někteří bojují spisy, knihami, hořlavinami, jimiž jsou nepřátelské lodě přeplněny, a snaží se vrhnout je na palubu papežské lodi. Jiné útočí děly, puškami a zobci. Boj se rozmáhal vždy vztekleji. Nepřátelské příďe prudce dorážely, ale jejich útok a námaha byly marné.

Znovu se vzchopí a metají veškeré své střelivo, zatímco obrovská loď hbitě a bezpečně pluje kupředu. Mnohdy se zachvěla pod hroznými údery, mnohdy byly její boky proraženy, ale hned zadul od obou sloupů vánek a štěrbiny se zacelily a díry se zacpaly.

Mezitím se nepřátelská děla trhají, lámou se pušky, zobce a ostatní zbraně, rovněž lodě se tříští a potápějí. Zuřiví nepřátelé začali boj muže proti muži krátkou zbraní, pěstí, klením a zlořečením.

Tu byl papež smrtelně zasažen a padá. Okolostojící přibíhají a zvedají ho. Byl znova zasažen a umírá. Mezi nepřáteli zaznívá již radostný a vítězný pokřik, na jejich lodích zavládlo nevýslovné jásání.

Sotva však zemřel papež, už vstupuje jiný na jeho místo. Shromáždění důstojníci hned zvolili jiného, takže zvěst o smrti papeže přichází se zvěstí o zvolení nástupce. Nepřátelé pozbývají odvahy. Nový papež rozptýlil a přemohl všechny překážky a uvedl loď až mezi oba sloupy. Přivázal ji řetězem, který visel z příděl, na kotvu sloupu, na němž byla Hostie, a jiným řetězem, který visel na zádi, ji uvázal na opačném konci ke kotvě, která byla zavěšena na sloupě, na němž stála Neposkvrněná.

Potom nastal hrozný zmatek. Všechny lodě, které až doposud napadaly papežskou loď, prchaly zmateně, narážely na sebe, tříštily se a potápěly se. Některé lodice, které udatně bojovaly na straně papeže, se též přivázaly k oněm sloupům.

Spousta jiných lodic, které se ze strachu před bojem skryly, očekávaly opodál opatrně, až v hlubinách moře zmizely trosky roztržitých lodí, pak zvolna pluly k oběma sloupům, k nimž se přivázaly háky, které z nich visely, a tam zůstaly klidně a v bezpečí s hlavní papežskou lodí. Na moři zavládl klid.

Tu se Don Bosco otázal Dona Ruy: „Co myslíš o tomto vypravování?“ – Don Rua odpověděl: „Mně se zdá, že touto papežskou lodí je Církev a loďmi lidé, mořem pak svět. Ti, kdož hájí obrovskou loď, to jsou papežovi oddaní věřící, a ostatní jsou jejich nepřátelé, kteří se snaží ji zničit zbraněmi všeho druhu. Dva spásné sloupy představují asi úctu k Panně Marii a k nejsvětější Svátosti.“

Don Rua se nezmínil o smrti papeže a též Don Bosco ji mlčky pominul. Jen dodal: „Dobře pravíš, jen výrazy je třeba trochu opravit. Nepřátelské lodě, to je pronásledování. Církev čeká velké soužení. Co se dosud dalo, je v porovnání s budoucím téměř ničím. Nepřátelé představují lodě, které chtějí potopit papežskou loď. V tom zmatku zbývá jedině zvláštní úcta k blahoslavené Panně Marii a časté svaté přijímání. Využívejme jich co nejlépe a rozšiřujme je všude a mezi všemi.“

18. KVĚTNA – SEN O RŮŽOVÉ ALEJI

Jednoho dne roku 1847 jsem uvažoval o způsobech konání dobra, zvláště ve prospěch mládeže. Potom se mi zjevila Královna nebes a zavedla mne do čarokrásné zahrady. Bylo v ní podloubí překrásné a široké jako předsíň. Plazivé rostliny zdobily a obepínaly sloupy ratolestmi, bohaté na listí a květy, vzpínající se vzhůru k vrcholům a proplétající se, rozprostíraly milé záclony. Toto podloubí směřovalo na krátkou cestu, na níž napohled se zdálo, že je loubí, a bylo pokryto nádhernými růžemi. Přeblahoslavená Panna mi pravila: „Sezuj si obuv!“ Když jsem se vyzul, dodala: „Běž touto alejí, máš kráčet touto cestou.“ Byl jsem spokojen, že jsem bos, poněvadž bych nerad pošlapal tyto něžné růže. Vydal jsem se na cestu, ale hned jsem ucítil, že tyto růže skrývají ostré trny, a nohy mi začaly krváčet. Učinil jsem několik kroků, ale byl jsem nucen se zastavit a vrátit se.

Řekl jsem své vůdkyni: „Zde je třeba obuvi!“ „Zajisté,“ odpověděla, „třeba výborných bot!“ – Obul jsem se a vydal jsem se znovu na cestu s malým počtem druhů, kteří se právě objevili a prosili, aby směli kráčet se mnou. Kráčeli alejí, ale kupředu se alej neobyčejné krásy zužovala a snižovala. Mnoho větví splývalo s výše a zvedalo se jako věnce, jiné splývaly nad cestou. Z kmene občas vyrážely větve na cestu, jinde tvořily hustou zeď a zatarasily kus cesty. Jiné se plazily nad zemí. Všechny byly obaleny růžemi a já viděl růže po stranách, shora i dole. Ještě jsem pociťoval bolesti nohou a nakláněje se, dotýkal jsem se tu a tam růží a pocítil jsem, že pod nimi se skrývá mnohem pichlavější trní. Přesto jsem kráčet vpřed. Moje nohy se zaplétaly do větví na zemi a byly rozdrásány. Odstraňovali jsem příčnou větev, která překážela v cestě, a sledoval-li jsem alej raději po straně, popíchal jsem se a krvácel nejen na rukou, ale po celém těle. Shora splývající růže skrývaly trny, které se mi vrážely do hlavy. Přesto jsem kráčet kupředu, povzbuzován Nejblahoslavenější Pannou. Občas mne zasáhlo ostřejší bodnutí, které působilo pronikavé bolesti.

Mezitím spousta těch, kteří pozorovali mou cestu touto alejí, volali: „Ach, Don Bosco kráčí stále jen po růžích. Klidně kráčí po růžích a vše se mu daří. Neviděli ovšem trny, které drásaly mé údy. Mnoho kněží, kleriků a laiků se vydalo za mnou na cestu s radostí, zvábeni krásou růží, ale jakmile pocítili, že nutno kráčet po ostrém trní, které všude číhalo, začínali naříkat: „Byli jsem oklamáni!“ Odpověděl jsem: „Kdo chce příjemně kráčet po růžích, ať zůstane zde, ostatní ať mne následují!“ – Mnozí se vrátili. Když jsem ušel už kus cesty, ohlédl jsem se po svých družích. S velikou bolestí jsem viděl, že velká část se jich ztratila a ostatní se již obraceli a nechtěli se vrátit. Rychle jsem se vrátil, abych je zavedl zpět, ale marně, poněvadž mne nechtěli ani slyšet. Začal jsem hořce plakat a naříkat: „Není možné, abych sám prošel tak namáhavou cestou!“ Brzy jsem se potěšil. Spatřil jsem přicházet zástup kněží a

laiků, kteří přistoupili ke mně a rozhodně pravili: „Hle, tu jsme všichni tvoji, odhodlaní tě následovat!“ Vydal jsem se znova na cestu a předcházel je. Jen někteří pozbyli odvahy a zastavili se, ale většina došla se mnou až k cíli.

Prošli jsme celou dlouhou alejí, až jsem se octli v druhé rozkošné zahradě. Tu mne obklíčili moji následovníci, hubení a zcela rozdrásaní a zkrvavení. Tu zavál čerstvý větérek a jeho vánek rázem všechny uzdravil. Zavál jiný větřík a jako v pohádce byl jsem hned obklopen nesčítným množstvím chlapců, kleriků, koadjutorů i kněží, kteří se mnou začali vychovávat tuto mládež. Mnohé jsem dle podoby poznal, ale mnozí mi byli ještě neznámí. Když jsme došli na vyvýšené místo v oné zahradě, spatřili jsme velkolepou budovu, palác úchvatně umělecky zbudovaný. Překročili jsme práh a přešli do rozsáhlé síně, jejíž nádhera přesahuje všechny královské paláce. Byla posypána a vyzdobena svěžími růžemi bez trní a z nich se šířila libá vůně. Tu se mne otázala má vůdkyně, Nejblahoslavenější Panna: „Víš, co znamená, cos viděl a co vidíš?“ Odpověděl jsem: „Ne, prosím vás vyložte mi to.“ Tu pravila: „Věz, že cesta, kterou jsi krácel mezi růžemi a trním, znamená tvůj apoštolát mezi mládeží. Musíš po ní kráčet s obuví umrtvenosti. Trny na zemi znamenají smyslné náklonnosti a lidskou přízeň nebo nelibost (sympatii nebo antipatii), které svádějí vychovatele od pravého cíle. Zraňují jej, ba zastavují na cestě a překážejí v chůzi a v shromažďování věnců pro věčný život. Růže jsou symbolem vroucí lásky, kterou se mají vyznačovat všichni tvoji spolupracovníci. Jiné trny naznačují překážky, utrpení a soužení, která tě stihnou. Neztrácejte odvalu. Láskou s umrtvováním vše přemůžete a dosáhnete růží bez trní.“

Jakmile Matka Boží domluvila, probudil jsem se ve svém pokoji. Don Bosco pochopil povahu svého snu, a proto prohlašoval, že po něm jasně viděl před sebou cestu, kterou měl kráčet, že mu byly známy překážky a obtíže, které mu měly cestu uzavřít. Musel-li nicméně kráčet mezi hojným trním, byl jist vůlí Boží a přesvědčen o zdaru velkého svého poslání. Tímto snem byl Don Bosco napomenut, aby neztrácel odvahy pro ztrátu těch, kteří dle zdání byli určeni za spolupracovníky v jeho díle. První, kteří opouštějí alej, toť světší kněží, kteří se zpočátku věnovali sváteční Oratoři. Později došli představují salesiány, kterým je přislíbena Boží pomoc a posila, naznačená vánkem větru. Později se Don Bosco přiznal, že tento sen či vidění se opakovalo víckrát v pozdějších letech, totiž r. 1848 a 1856, a to se změněnými podrobnostmi. My jsme je zahrnuli v jediné opakování, abychom se zbytečně nezdržovali.

Ač toto tajemství Don Bosco nenechal pro sebe, přece dle výpovědi Josefa Buzettiho se jevila vždy živější úcta k Panně Marii. Používal vždy s užitkem svátků Panny Marie a měsíce května. Bylo zřejmé vidět, že se vrhl v náruč Božské prozřetelnosti a jako dítě v náruč matčinu. Rozhodnost, s níž beze stopy a váhání si počínal i v nejobtížnějších pracích a nesnázích, jasně svědčila, že měl před sebou sestavený plán a vzor, který následovat, a že mu bylo řečeno, co kdysi Mojžíšovi: „Inspice et fac secundum exemplar!“ (Podívej se a dělej podle příkladu!) Konečně dodejme, že občas mu unikala slova, z nichž důvěrné osoby vytušily mimořádné věci. Zdálo se, že asi představuje Pannu Marii zářící a vysoko trůnící před celým světem a vybízející všechny, aby se utíkali pod její ochranu.

25. KVĚTNA – VELKÁ SVATYNĚ ZE SNU NÁMITKY PROTI TITULU CHRÁMU

Povzbudil ho zase sen. Po moři plula loď církve. Řídil ji papež. Plula bezpečně rozbouřeným mořem. Na loď útočilo množství nepřátelských lodí. Všem se ubránila a bezpečně dorazila mezi dva sloupy, k nimž papež loď upoutal. ***Na prvním sloupu vévodila velká hostie, na druhém socha Neposkvrněné a nápis Pomocnice křesťanů.*** Starosti s přípravou projektu svěřil inženýru Antonínu Speziovi. Navrhl chrám ve tvaru kříže, o ploše 1200 čtverečních metrů, dlouhý čtyřicet osm metrů.

Jakmile byl návrh hotov, spěchal s ním Don Bosco na městskou správu vyžádat si schválení. Proti projektu nebyly námitky. Dokonce bylo, zatím sice pouze slovy, přislíbeno 30 tisíc lir ze strany města. Tato suma se dávala tradičně na výstavbu každého kostela.

Pánům ze správy se nezamlouval titul. Proč zrovna kostel Panny Marie Pomocnice?

- Done Bosco, nezdá se vám ten název trochu cizí? Panna Maria má tolik titulů. Zsvěťte chrám Panně Marii Karmelské nebo Růžencové nebo Královně míru.
- Víte co? usmál se Don Bosco. Dnes mi stačí, když schválíte projekt. Na titulu se dohodneme později. ***Panna Maria obstarává peníze.***

Jednou z velenápadných milostí bylo například uzdravení bankéře a senátora Josefa Cotty, který byl velice známou osobností v politických a finančních kruzích. Podporoval Dona Boska již dříve. Bylo mu osmdesát tři let a ležel smrtelně nemocen. Lékaři se vzdali jakékoli naděje. Don Bosco ho navštívil. Nemocný mu sdělil slabým hlasem: „Za několik minut se budu muset odebrat na věčnost.“

- „Pane senátore, to nesmíte udělat,“ živě zaprotestoval Don Bosco. Panna Maria vás ještě moc potřebuje na tomto světě. Musíte žít a pomoci mi stavět kostel.
- Již není žádná naděje, zanaříkal stařec.
- Co byste udělal, kdyby vás Panna Maria uzdravila? Senátor se pokusil o úsměv. Sebral síly a pozvedl k Donu Boskovi dva prsty:
- Kdybych se uzdravil, dal bych na stavbu kostela do šesti měsíců dva tisíce lir.
- V tom případě spěchám za svými hochy, začneme se za vás hned modlit a očekávám vás zdravého ve Valdoku.
Za tři dny přišel senátor zdrav.
- Done Bosco, Panna Maria mě uzdravila. Přicházím splnit slovo. Zde je první splátka.
Dne 11. února 1868 napsal Don Bosco rytíři Oregliovi:
„Panna Maria působí denně jedno překvapení za druhým. Byly by toho celé svazky.“